

Z. K.

ur. 1923; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, dwudziestolecie międzywojenne, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów, życie codzienne, nauczyciele, warunki mieszkaniowe

Maria Czyżowa i jej córka Krysia

Pani Czyżowa – bardzo poważna pani, bardzo wrażliwa, ale wymagająca. Pamiętam, kiedyś ona robiła cały wykład i jakieś tam miała kółko takie, a ja się wyrwałam: „Obwódka!”, a to miał być obwód. Nie lubiła, jak jej się psuło lekcję [takim] wyskokiem. Sama miała dwoje dzieci, Kysię i syna młodszego. Córka jej była wśród tych harcerek, które przeżyły Ravensbrück. Mąż też był chyba nauczycielem.

Państwo Czyżowie mieli piękne mieszkanie na Narutowicza. Cały ten dom nauczycielski to jest róg Narutowicza, jak się idzie do milicji, duży budynek taki, dwa fronty ma. Niemcy ich potem wysiedlili i dostali mieszkanie na Dolnej Panny Marii, ale to było takie dwupokojowe, bardzo skromne, bo były dwa pokoiki w amfiladzie, jakiś mały przedpokój. Ich było troje, bo Krysi już nie było wtedy, była wcześniej do tego obozu zabrana. Z pokoju pierwszego zrobiony był korytarzyk, zasłonami takimi [osłonięty] i w tym pokoju mieszkali państwo Czyżowie i syn. W drugim pokoju [mieszkała] pani Chałubińska (nauczycielka moja z kolei z Unii, geograf zresztą znany tutaj, profesorem była potem) z matką starszą. I tak się złożyło, że w czasie okupacji akurat przerabialiśmy geografę i chodziło się do pani Chałubińskiej na lekcje. I ja tak się wstydziłam strasznie, że ja żyję, chodzę na lekcje, a ta pani Czyżowa była tak załamana, całą okupację właściwie, a jej córka była sponiewierana w tym obozie. Ja się czułam winna, że ja żyję w miarę normalnie, a ta Krysia tam... No, ale ona szczęśliwie wróciła. Czasami wysyłali im do tego obozu jakieś paczki żywnościowe, więc na przykład jabłka były pakowane w kartki „Pana Tadeusza” i tak sobie tam składały. Zresztą w obozie podobno prowadzone były lekcje, bo to przecież przeważnie były tam osoby wykształcone.

Data i miejsce nagrania	2012-08-08
Rozmawiał/a	Łukasz Kijek
Redakcja	Aleksandra Bańkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"